

Kot z Cheshire

*No co ty? W takie bajki wierzysz? Odbiło ci, zbzikowałeś, dostałeś fioła. Ale coś ci powiem w sekrecie. Tylko wariaci są coś wari. Jesteś zatem Nikola Tesla wariat, cudnie!**

Główny bohater naszego spektaklu, Nikola Tesla, był jednym z największych wynalazców w historii nauki. Dziś mówi się, że wyprzedzał swoją epokę – co oznacza, że wiele z jego wynalazków było zbyt śmiałych, by współcześni mu ludzie mogli je zrozumieć. Tesla był obdarzony ogromną, szaloną wyobraźnią, uporem i konsekwencją, a przy tym niezwykle pracowity. Nic dziwnego, że bez jego wynalazków trudno dziś wyobrazić sobie życie. Silnik elektryczny, radio, elektrownia wodna – każdy z nich wywołał prawdziwą rewolucję naukową.

Chcemy Was namówić, żebyście razem z nami pobawili się w wynalazców i tak jak Nikola Tesla spróbowali zmienić świat. Na początek ten najbliższy – świat wokół Was. Spokojnie, nie potrzebujecie do tego własnego laboratorium ani specjalistycznego sprzętu. Wystarczy Wasza nieograniczona wyobraźnia.

*wszystkie cytaty w programie pochodzą ze sztuki Joanny Gerigk „Tesla vs Edison, czyli z prądem lub pod prąd”

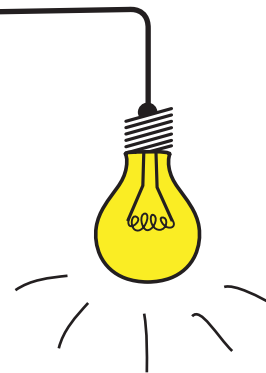
Zadanie 1. OBSERWACJA

Gospodyni

Tesla pracuje bez odpoczynku, śpi dwie godziny dziennie, nie chce nawet przerwy na posiłek, umysł ma napięty do granic możliwości. Skóra mu trzeszczy, jest w stanie usłyszeć tykanie zegara oddalone o trzy pokoje, usłyszeć lądowanie much na stole, w ciemności ma czujność nietoperza.

Czy wiecie, czym jest wynalazek? To pomysłowe, odkrywcze rozwiązanie jakiegoś problemu, najczęściej technicznego – czyli związanego z działalnością człowieka i niewystępującego w przyrodzie. Dzięki wynalazkom nasze życie staje się coraz łatwiejsze. Niektóre ze słynnych wynalazków powstały przez przypadek, ale większość z nich ujrzała światło dzienne dzięki ciężkiej pracy, wiedzy i wyobraźni wynalazców.

Spróbujcie przez jeden dzień przyglądać się codziennemu życiu Waszej rodziny. Poobserwujcie uważnie swoich bliskich podczas wykonywania zwyczajnych czynności: szykowania jedzenia, sprzątania, zmywania naczyń. Czy widzicie rzeczy, które sprawiają im trudność? Czy coś nie działa jak powinno? A może niektóre czynności zajmują więcej czasu, niż by mogły? Wyniki obserwacji zapiszcie w specjalnym zeszycie (możecie to zrobić za pomocą rysunków). To Wasz notes wynalazcy. Pilnujcie go jak oka w głowie!

Zadanie 2. WNIOSKI

Tesla

Wygeneruję tyle energii z wnętrza ziemi, że każdy kraj będzie mieć jej ile trzeba!

Asystentka

Wszyscy otrzymają wyrównane szanse.

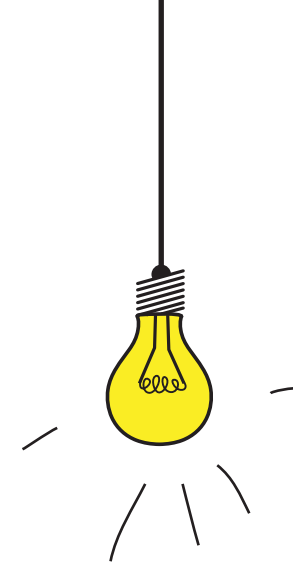
Tesla

Nie będzie rządzących ani rządzonych.

Porozmawiajcie ze swoimi bliskimi o tym, co lubią, a czego nie lubią robić w Waszym domu. Co idzie im gładko, a co sprawia kłopot? Być może mama nie lubi odkurzać, tata – zmywać naczynia, a siostra wiecznie wszystkiego szuka. Zapytajcie, dlaczego ich zdaniem tak się dzieje. Odpowiedzi porównajcie ze swoimi obserwacjami.

A Wy? Co w codziennym życiu sprawia Wam trudność?

Spróbujcie się zastanowić, w czym tkwi problem. Odpowiedzi mogą być banalne. Pomyślcie: czy wszystkie meble w domu łatwosie przesuwają? Czy w kuchni jest wystarczająco dużo miejsca? Czy worki na śmieci są wygodne? Pamiętajcie – to tylko podpowiedzi. Swoje własne przemyślenia zapiszcie lub zilustrujcie w notesie.

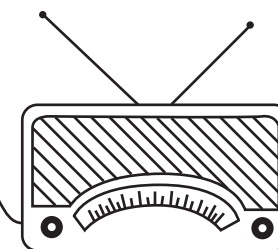

Zadanie 3. POMYSŁ

Edison do Tesli

Drogi Tesla, musimy jakoś pomóc ludziom, aby... im się lepiej żyło. Pomyślałem, że skoro tak lubisz wynalazki, to pewnie coś genialnego wymyślisz. Masz tydzień, żeby mnie zaskoczyć.

To prostsze, niż myślicie! Przyjrzyjcie się swoim notatkom. Pomyślcie, w jaki sposób można ułatwić lub uprzyjemnić domownikom – i sobie! – nielubiane czynności. To nie musi być wielkie odkrycie – przecież Wasza kariera wynalazcy dopiero się zaczyna. Być może wystarczy podkleić filcem nóżki mebli, kupić gumowe rękawiczki, postawić w kuchni radio czy przysunąć nocną lampkę bliżej łóżka, żeby nie trzeba było z niego wstawać, kiedy chce się zgasić światło?

Zadanie 4. PROTOTYP

Edison

Co to jest?

Tesla

Porządek w kablach, a przy okazji zrobiłem prototyp radia.

Postarajcie się narysować rozwiązanie problemu w notesie. Nie bójcie się śmiałych pomysłów. Żeby móc gasić światło nie wychodząc z łóżka, można przystawić lampkę bliżej – ale może da się do wyłącznika przymocować sznurek? By nie zmoczyć się podczas mycia naczyń, wystarczy fartuch – a co powiecie na specjalne nakładki na rękawy? Projekt Waszego wynalazku powinien być jak najbardziej szczegółowy i opatrzony wyjaśnieniami. Gratulacje – właśnie wykonaliście swój pierwszy prototyp.

Zadanie 5. EKSPERYMENT

Tesla

Oto kondensator i transformator dający możliwość generowania ludzkiej energii oraz przekazywania jej w celu zasilania elektrycznego wszelkich podłączonych obiektów! Do noszenia na głowie!

Czas na test. Teraz okaże się, czy Wasz wynalazek działa. Eksperyment czas zacząć! Przetestujcie działanie wynalazku, pamiętając o tym, by uważnie obserwować całe doświadczenie. Swoje wnioski zapiszcie w notesie wynalazcy. Czy eksperyment się udał? Porozmawiajcie z bliskimi o tym, co się wydarzyło. Czy Wasz wynalazek spowodował odczuwalną zmianę w domowym życiu? Czy jest ona pozytywna? Poproście opiekunów, by podpisali się w Waszym notesie. Czy wiecie, co to oznacza? Otrzymałicie swój pierwszy patent!

Zadanie 7. WYNALAZCA

Izaak Newton

Byłem przekonany, że to niemożliwe, ale w istocie zostałem wywołany przez to urządzenie i zmaterializowałem się. Miło znów być między ludźmi.

Być może niektórym z Was trudno w to uwierzyć, ale jeszcze nie tak dawno, zaledwie kilka pokoleń wstecz, nasi praprapradkowie oświetlali mieszkania lampami naftowymi, do pisania używali ptasich piór, a żeby porozmawiać z bliskimi, jechali wiele kilometrów pojazdami zaprzężonymi w konie. Marzenia o latających maszynach, przenoszeniu dźwięku i obrazu na odległości czy podróżach w Kosmos musiały wydawać się szalone. A jednak.

Wynalazca to ktoś, kto nie tylko ułatwia ludziom życie, ale wywołuje rewolucję, odmienia oblicze świata, sprawia, że niemożliwe staje się możliwym.

Spróbujcie wyobrazić sobie świat za sto lat. Jak będzie wyglądało nasze życie? Jak będziemy podróżować? Co jeść? Jak spędzać czas wolny? Uwolnijcie wyobraźnię! Pomyślcie o tym, co dziś wydaje się niemożliwe: podróży w czasie, teleportacji, myślących robotach... Zastanówcie się: Na jakie wynalazki jeszcze czekamy? Spróbujcie je zaprojektować i narysować w swoim notesie. Jakie problemy ludzkości mogą one rozwiązać?

Życzymy Wam, żeby Wasza wyobraźnia zmieniła kiedyś świat. Bawcie się dobrze!

